

Siết tiêu chí OCOP, nâng chuẩn sản phẩm địa phương

07:22 30/05/2026

Việc Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 26/2026/QĐ-TTg về Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP được kỳ vọng sẽ tạo bước chuyển mới cho chương trình “Mỗi xã một sản phẩm”. Quy định mới không chỉ siết chặt tiêu chuẩn đánh giá mà còn hướng tới mục tiêu nâng cao chất lượng, tăng tính cạnh tranh và xây dựng thương hiệu bền vững cho sản phẩm nông thôn Việt Nam.

Theo Quyết định vừa có hiệu lực từ ngày 22/5/2026, sản phẩm OCOP phải là các sản phẩm đặc sản, đặc trưng của từng địa phương, gắn với giá trị văn hóa truyền thống và đáp ứng các yêu cầu về an toàn thực phẩm, bảo vệ môi trường cũng như trách nhiệm xã hội.

Các sản phẩm tham gia chương trình OCOP tiếp tục được chia thành 6 nhóm chính gồm thực phẩm, đồ uống, dược liệu và sản phẩm từ dược liệu, hàng thủ công mỹ nghệ, sinh vật cảnh và nhóm dịch vụ du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái.

Đối tượng tham gia đánh giá khá đa dạng, bao gồm hợp tác xã, doanh nghiệp nhỏ và vừa, tổ hợp tác, hộ sản xuất, trang trại và hộ kinh doanh có đăng ký hoạt động hợp pháp. Đối với nhóm dịch vụ du lịch cộng đồng và du lịch sinh thái, các hội, hiệp hội hoặc trung tâm điều hành cũng được tham gia đánh giá, phân hạng.

Việc siết chặt tiêu chí đánh giá OCOP được kỳ vọng nâng cao chất lượng và sức cạnh tranh cho sản phẩm địa phương.

Điểm mới đáng chú ý của Quyết định lần này là việc chuẩn hóa hệ thống tiêu chí đánh giá theo hướng chặt chẽ và đồng bộ hơn. Tổng điểm đánh giá sản phẩm OCOP được tính trên thang điểm 100, chia thành ba nhóm tiêu chí lớn.

Trong đó, nhóm tiêu chí về sản phẩm và sức mạnh cộng đồng chiếm 40 điểm, tập trung đánh giá năng lực tổ chức sản xuất, khả năng phát triển sản phẩm và mức độ phát huy giá trị cộng đồng địa phương. Nhóm tiêu chí về tiếp thị chiếm 25 điểm, đánh giá hoạt động quảng bá, nhận diện thương hiệu và câu chuyện sản phẩm. Phần còn lại là các tiêu chí liên quan đến chất lượng sản phẩm với 35 điểm, bao gồm cảm quan, giá trị dinh dưỡng, mức độ độc đáo, công bố tiêu chuẩn chất lượng và khả năng tiếp cận thị trường quốc tế.

Dựa trên kết quả đánh giá, sản phẩm OCOP được phân thành 5 hạng sao. Trong đó, sản phẩm đạt từ 90 điểm trở lên sẽ được công nhận OCOP 5 sao cấp quốc gia, đủ điều kiện phát triển thành thương hiệu mạnh và hướng tới xuất khẩu. Các sản phẩm đạt từ 70 đến dưới 90 điểm được xếp hạng 4 sao cấp tỉnh và có tiềm năng nâng cấp lên 5 sao trong tương lai.

Bên cạnh việc nâng chuẩn đánh giá, quy định mới cũng tăng cường cơ chế hậu kiểm nhằm kiểm soát chặt chất lượng sản phẩm sau khi được công nhận. Theo đó, giấy chứng nhận OCOP chỉ có hiệu lực trong thời hạn 36 tháng. Sau thời

gian này, các chủ thể phải thực hiện đánh giá lại nếu muốn tiếp tục sử dụng chứng nhận OCOP cho sản phẩm của mình.

Đáng chú ý, Quyết định cũng bổ sung các quy định thu hồi chứng nhận đối với các trường hợp vi phạm như gian lận hồ sơ, không đảm bảo chất lượng sản phẩm, vi phạm quy định về an toàn thực phẩm, sở hữu trí tuệ hoặc ngừng sản xuất sản phẩm OCOP.

Trách nhiệm quản lý cũng được phân cấp rõ ràng hơn giữa các cơ quan chức năng. UBND cấp tỉnh sẽ tổ chức đánh giá sản phẩm OCOP cấp tỉnh ít nhất hai đợt mỗi năm, trong khi Bộ Nông nghiệp và Môi trường phụ trách đánh giá, phân hạng các sản phẩm OCOP 5 sao cấp quốc gia.

Theo nhiều chuyên gia, việc hoàn thiện bộ tiêu chí OCOP theo hướng minh bạch và chặt chẽ hơn sẽ giúp nâng cao uy tín cho sản phẩm địa phương, đồng thời hạn chế tình trạng chạy theo số lượng mà bỏ quên chất lượng như trước đây.

Không chỉ góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế nông thôn, chương trình OCOP còn được kỳ vọng trở thành động lực quan trọng trong xây dựng nông thôn mới, nâng cao thu nhập cho người dân và mở rộng cơ hội đưa sản phẩm Việt tham gia sâu hơn vào thị trường quốc tế.

Nam Sơn (t/h)